

T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIđI

GERÇEKLER

KAMUOYUNDA
GÜNDEME GELEN
ASILSIZ İDDİALAR VE
GERÇEKLER

İDDİALAR

Ülkemiz yönetim sisteminde olduğu gibi, toprakla suyun buluşmasıyla Tarım Ormancılıkta da bereketli olacağına inandığımız yeni bir döneme umutla girdi.

Türkiye'yi bugünden daha iyi bir noktaya taşımak adına, var gücümüzle hizmet ediyoruz. Daha yeşil bir Türkiye için mevcut orman varlığımızı arttırma çalışmalarımız devam ederken, yanan alanlarımızı yeniden ağaçlandırıyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın da ifade ettiği gibi, "Bir devlet için savunma ve yerli silah sanayi ne kadar önemliyse o devlet için tarım da o nispette öneme sahiptir!"

- Biz; tarımın, hayvancılığın, ormanın, gıdanın, suyun, havanın kısacası insana ve tabiata dair "temel" olan ne varsa onun Bakanlığımız!
- Biz; sorumluluğu büyük, yükü ağır ve bilhassa vatandaşımızın haklı olarak çok şey beklediği bir Bakanlığımız!
- Biz aynı zamanda gündelik siyasetlerle, polemiklerle vakit kaybettirilmemesi gereken hayati bir Bakanlığımız!

Elbette yapıcı eleştirilerin, makul önerilerin, ortak aklın faydalı olacağına gönülden inanıyoruz. buna rağmen, kamuoyunda, bazı basın organlarında ve sosyal medya platformlarında, Bakanlığımız politikalarıyla alakalı gerçek dışı iddiaların öne sürüldüğünü teessüfle takip ediyoruz. Bu türden iddiaların vatandaşlarımızın algısını bilinçli olarak yönlendirmeye yönelik olduğu aşikârdır. Fakat bu asılsız iddiaların, üreticinin motivasyonunu düşürmekten, tüketicinin yanlış bilgilerle aklının karışmasına neden olmaktan başka bir sonucunun olmadığı da bilinmelidir.

Hazırlanan bu kitapçık ile vatandaşlarımızın doğru ve güvenilir bilgiye ulaşması amaçlanmaktadır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur...

Aralık, 2020

Kamuoyunda Gündeme Gelen Asılsız İddialar

Tarımsal GSYH'da Sürekli Düşüş Yaşanıyor

1

Üreticiye Yeterli Destek Verilmiyor

3

Tarımsal Destekler Kırsala Ulaşmıyor

5

Gıda Denetimi Önemsenmiyor

7

Bitkisel Üretimimiz Azalıyor

8

Ülke Olarak Yeterli Olduğumuz Hiçbir Ürün Yok

9

Nişasta Bazlı Şeker Nedeniyle,
Pancar Şekeri Üretimi Azaldı

10

Türkiye Un İthal Eder Duruma Geldi

11

Ülkemiz Saman İthalatına Muhtaç Hale Gelmiştir

12

Üreticiyi Korumaya Yönelik Müdahale Araçları Kul-
lanılmıyor

13

Girdi Maliyetleri Desteklenmiyor

14

Ülkemiz Tohumculukta Dışa Bağımlı Hale Geldi

15

Hayvan Varlığımız Sürekli Azalıyor

17

Et ve Süt Sektörüne Bakanlık Tarafından
Üreticiyi Koruyan Hiçbir Müdahale Yapılmıyor

18

Gıdalarımıza GDO Denetimi Yapılmıyor

19

Pandemi Sürecinde Gıda İsrafı, Tarımın
Önemi, Uzaktan Eğitim, Yatırım ve Pazarlama
Konularında Çalışma Yapılmadı

21

Ülkemizin Bitki Gen Kaynakları ve Mirasımız
Korunmuyor

23

Tarımda Teknolojik Yenilikler Takip Edilmiyor

24

Tarım Ormancılık Alanındaki Politikalar
Belirlenirken Paydaşlar İle İstişare Edilmiyor

25

Atatürk Orman Çiftliği Arazi Varlığında Azalmalar
Yaşanıyor ve Yeterli Ağaçlandırma Yapılmıyor

26

Sulama Yatırımları Yetersiz

27

Orman Yangınlarına Müdahale Edilemiyor

29

Ülkemizde Yeşil Alanlar ve
Toprak Varlığımız Hızla Azalıyor

31

Yeterli Fidan Dikimi Yapılmıyor

33

Katar ile Yapılan Anlaşmayla Su Kaynaklarımız
Ticarileştirildi

34

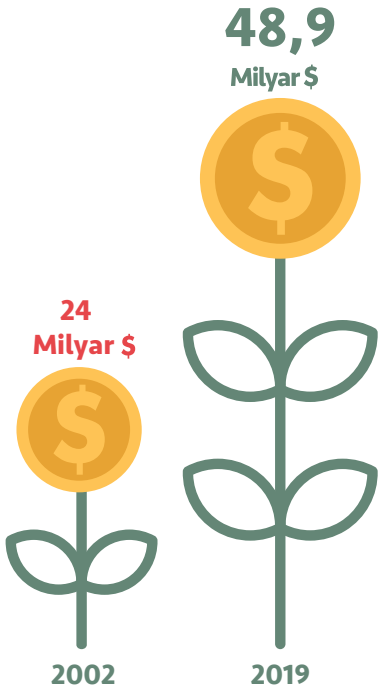
**Tarımsal Gayri Safi Yurtiçi Hasılda
Sürekli Düşüş Yaşanıyor**

Tarımsal GSYH 'da Önemli Artışlar Sağlandı

2003-2019 döneminde Tarımsal Gayri Safi Yurtiçi Hasılda önemli artışlar yaşandı. Cari fiyatlarla; 2002 yılında **24 Milyar \$** olan Tarımsal GSYH, 2019 yılında **%104 Artışla 48,9 Milyar \$'a** yükseldi. 2020 yılı 1. çeyrekte % 3 büyüme gerçekleşti.

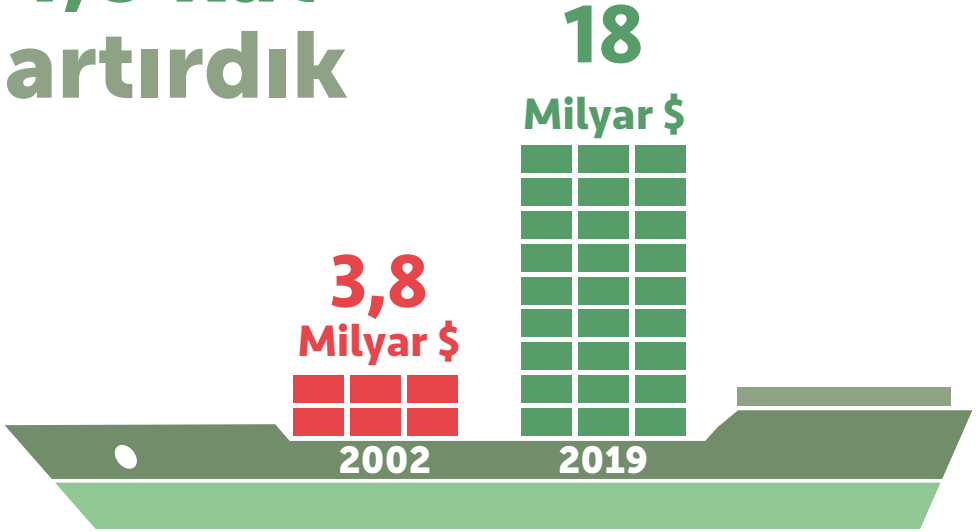
Tarımsal Gayri Safi Yurtiçi
Hasılda **% 104 Oranında**
Artış Sağladık

ÜLKE	TARIMSAL GSYH 2018/2019 Yılı (MİLYAR \$)
Türkiye	48,9*
Fransa	45,05
İtalya	40,43
İspanya	39,68
Hollanda	14,90
İsrail	4,23

Kaynak: TÜİK 2019 yılı verisi, FAO

Türkiye, gıda ve tarım ürünleri dış ticaretinde net ihracatçı bir ülkedir. İktidarlarımız döneminde ülkemizin bu durumunu daha da çok güçlendirdik.

Tarımsal İhracatımızı 4,8 kat artırdık

Tarım orman sektörümüz, 2018 yılını, %1,9'luk ve 2019 yılını % 3,7 büyüyerek tamamlamıştır. 2020 yılının ilk çeyreğinde %2,6 ve 2. çeyreğinde ise %4 büyümüştür.

2020 yılı Ocak-Ekim döneminde 15,1 Milyar dolar ihracat gerçekleştirildi.

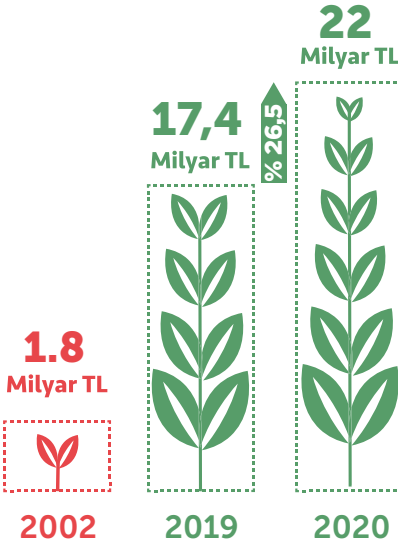
Üreticiye Yeterli Destek Verilmiyor

Tarımsal Destekleri Artırdık

2002'de neredeyse tek bir kaleme indirgenmiş tarımsal destekleri, verimlilik, kalite, gıda güvenilirliği ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde yeniden düzenledik.

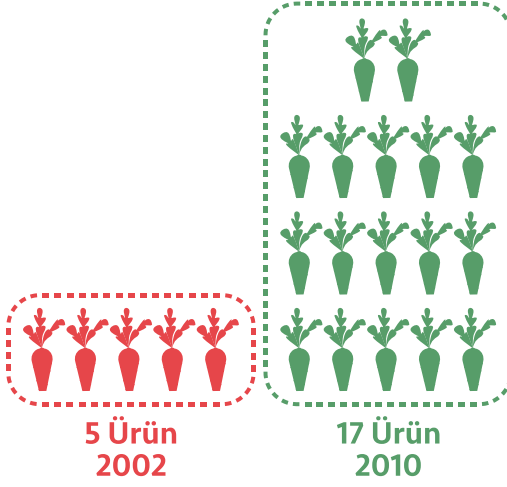
2002 yılında 1,8 Milyar TL olan destekleme bütçesini, 2019 yılında 17,4 Milyar TL'ye, 2020 yılında ise %36,7 artışla 22 Milyar TL'ye yükselttik.

2020 yılında Bakanlığımız toplam bütçesinin %55'ini tarımsal desteklere ayırdık.

2003-2020 (Temmuz) döneminde toplam 154,6 Milyar TL ödeme yaptık.

2017 yılında uygulamaya giren "Havza Bazlı Destekleme Modeli" kapsamında; ülkemiz için stratejik öneme sahip, insan sağlığı-beslenmesi, hayvan beslenmesi ve bölgesel önemi olan **21 ürün** en uygun yetiştirildiği havzalarda destekleme kapsamına alınmıştır.

2002 yılında bitkisel üretimde 5 ürüne prim desteği veriliyorken 2010 yılında bu sayıyı 17 ürüne çıkardık.

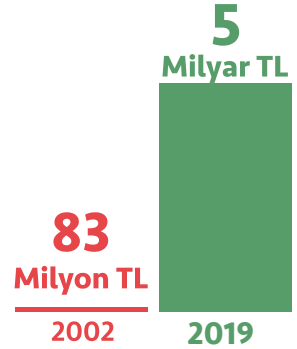
2019 yılı Destekleme Kararnamesi ile 12 yeni destek ekledik ve 32 destek kaleminde de artış sağladık.

2019 Yılı ürünü dane zeytine ilk defa fark ödemesi desteği verildi.

2002 yılından günümüze kadar hayvancılık destekleme ödemelerinde 60 Kat artış sağlanmıştır.

Tarımsal desteklerin % 77'si (17,1 Milyar TL) çiftçimize ilk 7 ayda ödenmiştir.

Bitkisel üretimde zararlı organizmalar ile mücadelede, zirai ilaç kullanımının azaltılması, kalıntının önlenmesi ve sürdürülebilir üretimin sağlanması amacıyla kimyasal mücadeleye alternatif yöntemlerden biyolojik ve biyoteknik mücadele uygulayan üreticilere destekleme ödemesi verilmektedir. Son 8 yılda desteklenen uygulama alanı 19 kat artmıştır.

Tarımsal Destekler Kırsala Ulaşmıyor

**Kırsalda, 30 Bin Proje ile
200 Bin İstihdam Sağladık**

IPARD: AB Komisyonu tarafından belirlenen kriterleri sağlayan 42 ilimiz bu kapsamda desteklenmektedir.

KKYDP: Bu program ile tarımsal üretime yönelik sabit yatırımlardan sera, işleme, depolama, pazarlama, çelik silo vb. birçok başlıkta projeler desteklenmektedir. **13. Etap** KKYDP çağrısında 81 ilimizden gelen yaklaşık **3 Bin proje** onaylanmış olup **970 Milyon TL** hibe desteği sağlanacaktır.

Genç Çiftçi Projesi: Kırsalda yaşayan gençlerimize verdiğimiz hibe desteği ile hem köyden kente göçü engelledik hem de tarım ve hayvancılık alanında gelişim sağladık.

Hibe Programları Sayesinde

Kırsal Kalkınma Alanında
gerçekleştirdiğimiz

30 Bin Proje ve toplam
10,4 Milyar TL hibe
ödemesi ile

200 Bin Yurttaşımıza
İstihdam sağladık.

Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Projesi: Yüksek kesimlerde yaşayan küçük ölçekli çiftçilerimizin yaşam seviyelerinin iyileştirilmesi ve üretimin pazara entegrasyonun sağlanması amacıyla 2019-2026 yılları arasında iki aşamada gerçekleştirilecek olan proje ile çiftçilerimize toplam **98 milyon avro** destek sağlanacaktır.

Proje, ilk aşamada **Adana, Mersin, Osmaniye, Kastamonu, Sinop ve Bartın** illerinin dezavantajlı bölgelerinde **45 ilçede 2162** köyde uygulanacak olup, **30 bin** haneye ulaşacaktır. Hibe desteği yatırım konuları ve yatırımcı türüne göre değişmekle birlikte projenin yüzde **70-100'ü** desteklenecektir.

Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesi: 2019-2020 yıllarında 4 pilot ilde yürütülecektir. Pilot illerin kırsal alanlarında tarım ve orman sektörlerinde girişimciliği desteklemek, bu sektörlerdeki faaliyetlerin uzman kişiler tarafından yürütülmesini sağlamak ve örnek teşkil edecek projelerin uygulanması hedeflenmektedir.

LEADER: Yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması programıdır. **AB'ye aday ülkeler arasında ilk kez Türkiye'de uygulanacaktır.** IPARD programındaki kriterlere uygun olarak dernek statüsünde kurulmuş ve buldukları yöreye ilişkin bir yerel kalkınma stratejisi hazırlamış olan yerel eylem derneklerinin faaliyetleri ve projeleri desteklenecektir.

Gıda Denetimi Önemsenmiyor

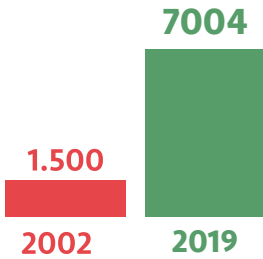
Gıda Denetimlerini Yılda 1 Milyonun Üzerine Çıkardık

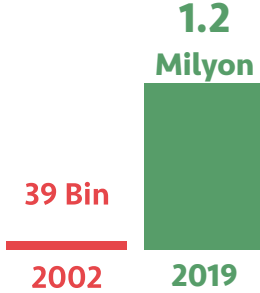
Bakanlığımız tarafından gıda üretim ve satış ve toplu tüketim yerlerine yönelik denetim ve kontroller her geçen yıl arttırılarak sürdürülmektedir.

17 şubat 2020 tarihinde **81 ilde** eşzamanlı olarak **7004** kontrol personelimizle **6 gün** süren gıda denetim seferberliği başlattık. Bu kapsamda **82.623 işletme** denetleyerek olumsuzluk tespit ettiğimiz **4.275 işletmeye** cezai yaptırım uyguladık.

Denetçi Sayısı

Denetim Sayısı

Denetçi sayısını **7000'e** çıkararak yıllık **1.2 Milyon** denetim gerçekleştirdik. **2020 Kasım ayı itibariyle toplam 1,2 Milyon** denetim gerçekleştirdik

Ayrıca 2009 yılında başlatılan 174 ALO GIDA hattına bugüne kadar toplamda **2 Milyondan** fazla arama yapılmıştır.

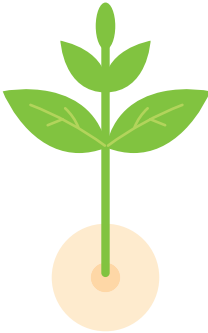
Bitkisel Üretimimiz Azalıyor

**Bitkisel Üretimimiz
% 25 Arttı**

Başta buğday, mısır, çeltik, ayçiçeği, antepfıstığı, muz, nar, kiraz ve şeftali olmak üzere birçok üründe Cumhuriyet tarihimizin üretim rekorlarını kırdık.

98
Milyon Ton
Üretim

2002

124
Milyon Ton
Üretim

2020
(2. Tahmin)

Kaynak: TÜİK-Tahıllar (Pirinç dâhil) Baklagiller ve Yağlı Tohumlar (yem bitkileri hariç), ÇokYıllık (uzunömürlü)Bitkisel ÜrünlerleSebze ve Kavun-Karpuz, Kök ve Yumruların üretimverileri.

**Ülke Olarak Yeterli olduğumuz
Hiçbir Ürün Yok**

5 Üründe Dünya Lideriyiz

Ürünler	Dünya Üretiminde Payımız %	Dünya Üretiminde Sıralamamız
Fındık 	67	1
İncir 	27	1
Kiraz 	26	1
Ayva 	25	1
Kayısı (taze) 	25	1

Fındık, İncir, Kiraz, Ayva, Kayısı ürünlerindeki dünya lideri konumumuzun yanında, üretilen ürünün dünya pazarına sunulmasında, ihracatında da ülkemiz fındık, incir, kuru kayısı, kuru üzüm ve ayva ürünlerinde dünya lideri, limon ve mandarinde ikinci sıradadır.

*Nişasta Bazlı şeker Nedeniyle,
Pancar şekeri Üretimi Azaldı*

Halkımızın tükettiği şekerin tamamı yurtiçinde üretilmektedir

Halkımızın tükettiği şekerin **%97,5'i** pancardan elde edilmektedir. Pancar şekeri satışlarında Cumhuriyet döneminin rekoru kırılmıştır.

Nişasta Bazlı şeker kotaları **%10'dan %2,5'e** indirildi.

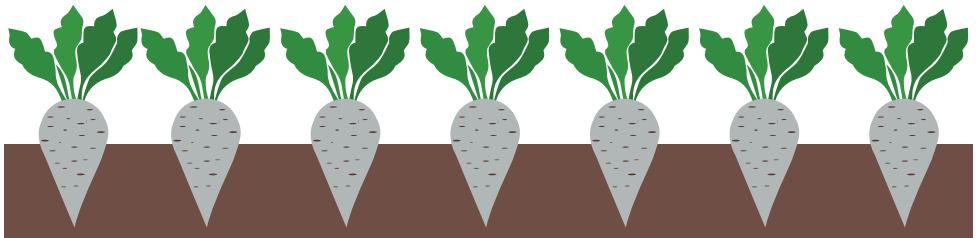
2002 yılı öncesinde **460 bin** tona ulaşan Nişasta Bazlı şekerin yurtiçi satışı 2020 yılında **67,5 bin tona** geriledi.

2002/2003 pazarlama yılında **1,89 milyon ton** olan pancar şekeri üretimi, 2019/2020 pazarlama yılında **%34,4** artarak **2,54 milyon tona** yükseldi.

2002/2003 pazarlama yılında **1,64 milyon ton** olan pancar şekerinin yurtiçi satışı **%51** artarak 2019/2020 pazarlama yılında **2,47 milyon tona** yükseldi.

Türkiye Un İthal Eder Duruma Geldi

Buğday Mamulleri İhracatında Dünyada 1'inci Sıradayız

Buğday mamulleri ihracatında ülkemiz 2002 yılında Dünyada 11.sırada iken, 2005 yılından beri **Dünyada 1'inci sırada** yer almaktadır.

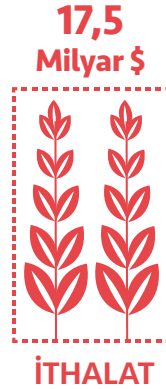

Buğday'da, Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında olduğu gibi ihracat bazlı ithalat yapıyoruz. Aldığımız buğdayı un, makarna, irmik vb. olarak ihraç ediyoruz.

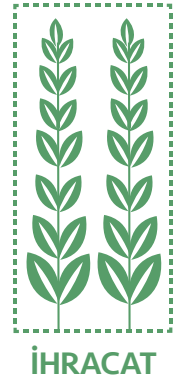
Son 17 yılda (2002-2019 aylık) mamul maddenin (un, makarna, irmik, bisküvi, bulgur vb.) buğday karşılığı dahil toplam buğday dış ticareti;

64 Milyon Ton
ithalat yapılmışken,

76 Milyon Ton
ihracat yapılmıştır.

30
Milyar \$

Değerde **12.5 Milyar \$** dış ticaret fazlamız, miktarda ise **12 Milyon ton** fazlamız var.

Ülkemiz Saman İthalatına Muhtaç Hale
Gelmiştir

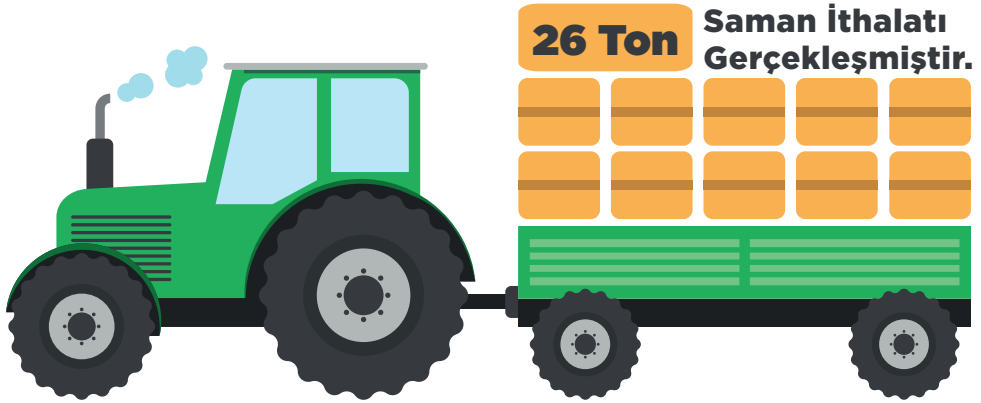

Saman Üretiminde Kendimize Yeter Durumdayız

Ülkemiz **saman üretimi yıllık 25 Milyon ton** olup, hayvancılıkta **15 milyon tonu** saman tüketilmektedir. Geri kalan miktar kâğıt endüstrisi, mantar yetiştiriciliği ve hayvan altlığı olarak kullanılmaktadır.

2019 yılı içerisinde toplam **26 ton** sap, saman ve kuru ot ithalatı gerçekleşmiştir. İthal edilen miktar Üretim ve İhtiyaçla kıyas yapılamayacak kadar küçüktür.

Üreticiyi Korumaya Yönelik Müdahale Araçları Kullanılmıyor

Ürün Alım Fiyatlarını Hasat Öncesinde Açıkladık

2020 yılı hububat, bakliyat, üzüm, çay ve fındık alım fiyatları, hasat öncesi açıklanmış ve enflasyon oranı üzerinde artış yapılmıştır.

1.650₺

EKMEKLİK
BUĞDAY

%22

artışla

1.800₺

MAKARNALIK
BUĞDAY

%24

artışla

1.275 ₺

ARPA

%16

artışla

22,5 ₺

FINDIK
(Giresun Kalite)

% 32

artışla

3.27₺

YAŞ ÇAY

%13

artışla

1.250₺

ÇAVDAR-YULAF
TRITIKALE

%21

artışla

3.500₺

KABUKLU
K. MERCİMEK

%40

artışla

1.325 ₺

MISIR

% 15

artışla

Girdi Maliyetleri Desteklenmiyor

Gübre ve Yemde KDV' yi Kaldırdık

Mazot desteğini ilk kez 2003 yılında başlattık.

Mazot ve gübreye bugüne kadar, toplam 23,8 Milyar TL destek verdik.

2020 yılında 3,6 Milyar TL mazot destekleme ödemesi yaptık.

Mazot maliyetinin %50'sini karşılıyoruz.

Buğday
19 TL

Baklagiller
22 TL

Mısır
25 TL

Pamuk
62 TL

Ürüne göre dekara 19 TL ile 62 TL arasında mazot desteği veriyoruz.

Nadas alanlarında ise dekara 8 TL destek sağlıyoruz.

Gübrede %18, karma yemde %8 olan KDV'yi 2016 yılında kaldırdık.

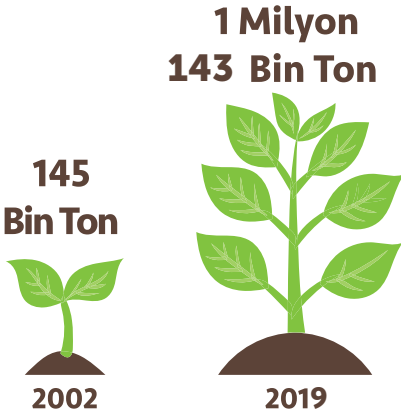
**Ülkemiz Tohumculukta Dışa Bağımlı
Hale Geldi**

Türkiye Tohum Üreten ve Tohum ihraç Eden Bir Ülkedir

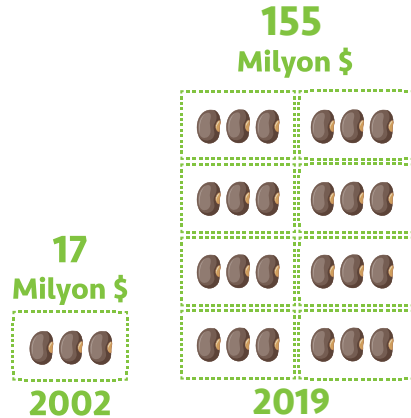

Türkiye'yi, kendi tohumluğunu üreten ve ihraç eden bir ülke konumuna getirdik. Biyolojik çeşitliğimizi koruyan büyük projeler yaptık. Türkiye tohum üreten ve ihraç eden bir ülkedir. Hâlihazırda **85 ülkeye** tohum ihracatı yapmaktayız.

**Tohumluk üretimimiz
son 17 yılda
8 kat artmıştır.**

**Tohum ihracatımız
son 17 yılda
9 kat artmıştır.**

Kaynak: TÜİK 2019 yılı verisi

Tohum ve fidan ilk kez iktidarımız döneminde destekleme kapsamına alındı.

Sertifikalı fidan üretimi ilk defa 2016 yılında destekleme kapsamına alınmıştır.

2002 yılında **4 milyon adet** olan sertifikalı fide/fidan üretimi 2019 yılında yaklaşık **52,5 kat** artışla **210 Milyon** adede yükselmiştir.

Son 17 yılda fide/fidan üretiminde **52,5 kat** artış sağlanmıştır.

Bugün meyvecilikte kullanılan fidan ve fidelerin %96'sı yurtiçinde üretilip sertifikalandırılmaktadır.

Tohum dış ticaretinde ihracatın ithalatı karşılama oranı; 2002'de %31 iken, 2019'da %86'ya yükselttik.

Ülkemizin patates tohumluk ihtiyacı artık yerli ve milli imkânlarla karşılanmaktadır. Bu sayede üreticilerimizin maliyetleri büyük oranda düşecektir.

22 adet yerli ve milli patates çeşidi tescil edilerek ülke tarımına kazandırılmıştır. Türkiye'de bir ilke imza atılarak Mart 2018'de 4 adet yerli ve milli patates çeşidinin özel sektöre devri gerçekleştirilmiştir.

İlk etapta **NAHİTA** adlı yerli çeşidin satış hakkının özel sektöre devri gerçekleşmiştir. Ayrıca bu vesileyle **NAHİTA yabancı ülkelerde dikimi gerçekleştirilen ilk yerli ve milli çeşit** olma unvanını kazanacaktır.

Hayvan Varlığımız Sürekli Azalıyor

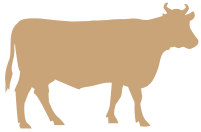

Hayvan Varlığında Önemli Artışlar Sağladık

2002-2020 döneminde hayvan sayısında önemli artışlar olmuştur. Avrupa Birliği (AB) Ülkeleri arasında toplam hayvan varlığı sayısında lider konumdayız.

- Büyükbaş Hayvancılıkta AB'de **2.Sıradayız**,
- Küçükbaş Hayvancılıkta AB'de **1. Sıradayız**,
- Toplam Hayvan varlığında AB'de **1. Sıradayız**.

Büyükbaş hayvan sayısını % 8 artırdık.

17,2 Milyon

2018

18,6 Milyon

2020

Son 2 yılda, büyükbaş hayvan varlığında **1.4 Milyon adet**, küçükbaş hayvan varlığında ise **9 Milyon adet** artış olmuştur.

Küçükbaş hayvan sayısını % 20 artırdık.

46,1 Milyon

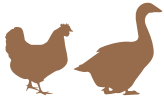

2018

55,1 Milyon

2020

Kanatlı hayvan sayısını % 39 artırdık.

251 Milyon

2002

349 Milyon

2019

Arı kovanı sayısını % 100 artırdık.

4 Milyon

2002

8 Milyon

2019

**Et ve Süt Sektörüne Bakanlık
Tarafından Üreticiyi Koruyan
Hiçbir Müdahale Yapılmıyor**

Üreticimizi Fiyat Dalgalanmalarına Karşı Koruyoruz

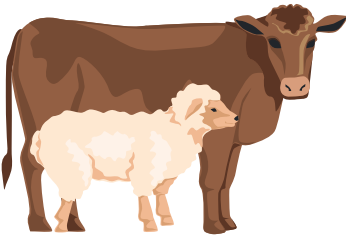
Yerli hayvan karkas alım fiyatı **36 TL/kg**, ithal hayvan karkas alım fiyatı ise **35 TL/kg** olarak uygulanmaktadır.

Et ve Süt Kurumu kendi kombinaları dâhil **32 adet** kesimhane ile besicilerimize mahallinde kesim hizmeti veriliyor. Bu kapsamda 2018, 2019 ve 2020/11 yıllarında **546.325 büyükbaş** hayvan kesimi yapılmıştır.

Süt üreticilerinin alın terini koruyoruz. Süt regülasyonu kapsamında **4 yılda** piyasadan toplanan yaklaşık **1.122.246 ton** arz fazlası çiğ süttten **92.330 ton** yağsız süt tozu üretilerek dış piyasaya ihraç edilmiştir.

Üreticilerimizin üretmiş olduğu ürünlerin değer kaybı yaşamaması için gerektiğinde hem müdahale alımları yapıyor, hem de taban fiyatı açıklaması yaparak üreticimizin yanında oluyoruz.

Gıdalarımıza GDO Denetimi Yapılmıyor

Gıdada GDO'ya Geçit Yok

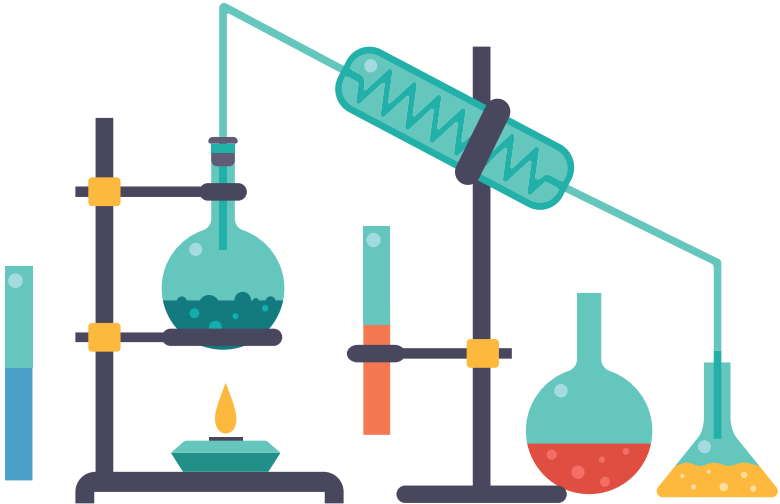
GDO'lu ürünlerle ilgili işlemler; 26 Eylül 2010 tarihinde yürürlüğe giren "Biyogüvenlik Kanunu" ve yine aynı tarihte yürürlüğe giren "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" hükümlerine göre yürütülmektedir.

Sadece Hayvan Yemlerinde onaylanmış genler için yurda giriş izni verilmektedir.

Gıda Amaçlı GDO'lu ürün ithalatına izin verilmemektedir. İthal edilen gıda ürünleri ile ilgili olarak tamamı akredite, 51 Kamu ve Özel Gıda Kontrol Laboratuvarında GDO Tarama, 7 Kamu ve Özel Gıda Kontrol Laboratuvarında ise GDO Miktar analizleri yapılmaktadır.

Olumsuzluk tespit edilmesi durumunda GDO'lu ürünlerin ülkeye girişine izin verilmemektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından bugüne kadar gıda amaçlı olarak onay verilmiş bir gen olmadığından gıda amaçlı GDO'lu ürün ithalatına kesinlikle izin verilmemektedir.

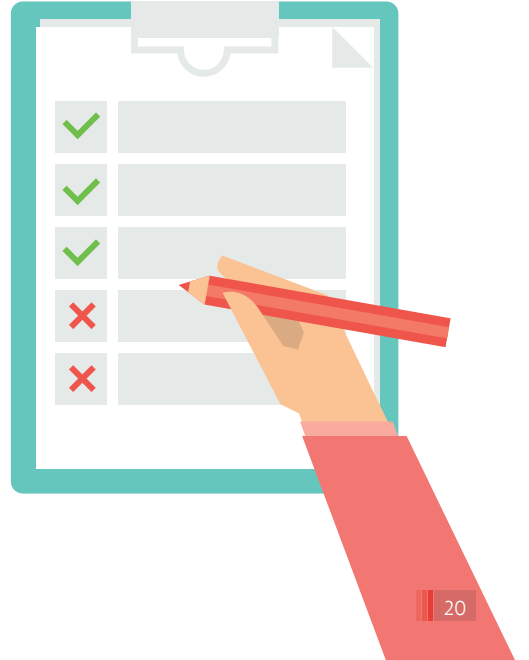

GDO'lu ürünlerin üretimi yasaklandığından, % 100 analiz yapılmakta ve GDO'lu tohumlukların yurda girişine izin verilmemektedir.

Denetçi sayımız 2020 yılında 7.104 oldu. Aralık 2020 tarihi itibarı ile 1.3 milyon denetim yapıldı.

2019 yılında, ithalat aşamasında GDO'ya yönelik gıdalarda yapılan resmi kontrollerde yaklaşık %1 oranında olumsuzluk tespit edilmiş olup GDO varlığı tespit edilen gıdaların yurda girişine kesinlikle izin verilmemiştir.

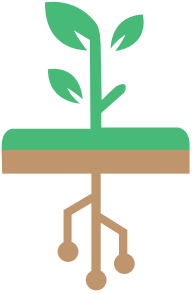
*Pandemi Sürecinde Gıda İsrافی,
Tarımın Önemi, Uzaktan Eğitim,
Yatırım ve Pazarlama Konularında
Çalışma Yapılmadı*

**Gıdamızı Koruyacak ve
Üreticimizin Ürünlerini
Değerinde Pazarlayabileceği
Çalışmaları Başlattık.**

Gıda kaybı ve israfının azaltılması için **GIDANI KORU SOFRANA SAHİP ÇIK** kampanyasını başlattık. Türkiye'de ilk defa gıda kayıpları ve israfının önlenmesi, azaltılması ve yönetimine ilişkin bir Ulusal Strateji Belgesi ve bu stratejiyi hayata geçirecek Eylem Planını hazırladık.

DİJİTAL TARIM PAZARI

ORTAK GELECEK

Sözleşmeli Üretim altyapısını dijital platformda sağlayacağımız, arzın taleple buluşacağı, tohumdan çatala kadar olan zincirin takibi edileceği, sürdürülebilir üretim ve tedarikin sağlanacağı, tek elden yönetilen, planlı üretimin yapılacağı, Tarımda dijitalleşme adına çok önemli bir proje olan online platform Dijital Tarım Pazarını (DİTAP) hayata geçirdik.

TARIM ORMAN AKADEMİSİ

Çiftçilerimize, üreticilerimize, tarımsal üretimin her alanına ilişkin eğitim vermek ve bilgilendirme yapmak amacıyla Uzaktan Eğitim Sistemini faaliyete aldık.

Deneyimli uzmanların Dersleri

10 Ana Konuda Dijital Eğitimler

Dijital Tarım Kütüphanesi

TARIMIN GELECEĞİ, GELECEĞİN TARIMI

Yarının tarımını planlamak için Tarımın Geleceği, Geleceğin Tarımı Platformunu kurduk. Bu kapsamda; Ülkemizden önde gelen iş adamlarıyla düzenli olarak bir araya gelerek yatırım fırsatlarını değerlendireceğiz.

Ülkemiz Bitki Gen Kaynakları ve Mirasımız Korunmuyor

Tohum Gen Bankalarımızda Gelecek Nesiller için Tohumlarımızı Koruyoruz

Ülkemizin genetik kaynaklarına sahip çıkmak ve atalarımızın yıllardır yetiştirdiği ürünleri gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendinin himayelerinde **“Yerel Tohum Buluşmaları”** gerçekleştirildi.

Çiftçilerimiz ve halk tarafından Bakanlığımıza, yerel bitki ve çeşitlerine ait **1.000’i** aşan tohum bağışlandı.

İzmir’de bulunan Ulusal Gen Bankasında **3339 türe** ait yaklaşık **55.429 tohum örneği** korunmaktadır.

Ankara’da bulunan Türkiye Tohum Gen Bankasında **1,127 türe** ait yaklaşık **59.919 tohum** örneği korunmaktadır.

18 Arazi Gen Bankasında 107 türe ait yaklaşık **9.500 canlı örnek** muhafaza edilmektedir.

6 Araştırma Enstitümüzde de yaklaşık **1000 türde 100.000** soğanlı ve yumrulu doğal süs bitkisinin (geofit) muhafazası yapılmaktadır.

Bugün tarımda yaygın olarak kullanılan tohumların iklim değişikliği, salgın hastalıklar vb. gibi değişikliklere uyumlu çeşitlerin geliştirilmesinin **en önemli sigortası**, gen bankalarında depolanan ve çevresel değişikliklere toleransı geniş olan tohumlardır.

*Tarımda Teknolojik Yenilikler
Takip Edilmiyor*

Türkiye'nin ilk ve Yerli Üretim Elektrikli Traktörünün Deneme Sürüşleri Yapıldı

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın 2023 vizyonu ile çalışmalarına başladığımız Türkiye'nin yerli imkanları ile geliştirilen ilk elektrikli traktörünün prototipini üreterek, test sürüşlerini başarı ile gerçekleştirdik.

%100 yerli ve millidir. (Tüm özel yazılımlar Türk mühendisler tarafından geliştirilmiştir)

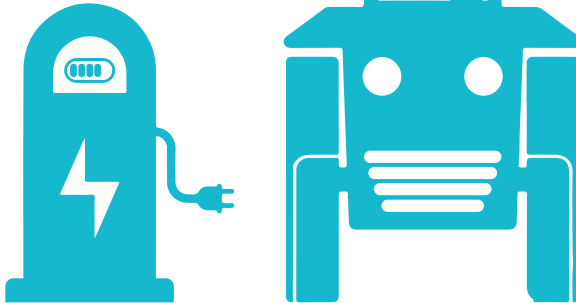
45 dakika şarj süresi ile 7 saat aralıksız çalışmaktadır.

Şarj süresi 45 dakikadır.

Çevre dostu ve sessiz.

*Tarım Ormanlık Alanındaki
Politikalar Belirlenirken Paydaşlar İle
İstişare Edilmiyor*

Çiftçimiz ve Üreticimiz Bizim Danışmanımız

2004 yılından sonra III. Tarım Orman Şurası 2019 yılında gerçekleştirildi.

III. Tarım Orman Şurası Eylem Planı lansmanı Ocak 2020 tarihinde 38 Eylem Planı ve 333 Alt Faaliyet açıklanarak gerçekleştirilmiştir.

"Görüşünü Bildir" platformu ile www.tarimormansurasi.gov.tr adresinden Ekim ayı itibariyle toplam 50.000 görüş değerlendirilmiştir.

21Adet çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu gruplarda üreticiler, özel sektör temsilcileri, STK temsilcileri, öğretim üyeleri, uluslararası kuruluş temsilcileri ve bakanlıkların çalışanları dahil yaklaşık 2.000 kişi katılmıştır. 81 İl Müdürlüğümüzde yapılan toplantılara ise 10 bin paydaş katılmıştır.

Ayrıca Sayın Bakanımız 75 il, 17'si yurtdışı ziyareti olmak üzere toplam 200'den fazla program gerçekleştirmiştir. Bu programlar ile sektörün ihtiyaçlarını yerinde tespit etmek ve

sektörle olan bağları güçlendirmek amacı ile " **Söz Sizde Tarım Orman Buluşmaları**" gerçekleştirmiştir.

**Atatürk Orman Çiftliği Arazi Varlığında
Azalmalar Yaşanıyor ve Yeterli
Ağaçlandırma Yapılmıyor**

Arazi Varlığı Korunuyor

1937 yılında Atatürk tarafından Hazineye bağışlandıktan sonra 1939-1983 yılları arasında çıkan kanunlar ve kararlar ile Atatürk Orman Çiftliği arazi varlığında azalmalar olmuş, ancak sıklıkla kamuoyunda bahsi geçen iddialar asılsız olup 1983 yılından sonra herhangi bir arazi kaybı yaşanmamıştır. Kamuoyunda yer alan iddialar; 1983 yılına kadar çıkarılan çeşitli kanunlarla Atatürk Orman Çiftliği mülkiyetinden çıkmış alanlardır. Bu alanlarla ilgili işlemler tasarruf sahiplerince yapılmaktadır. Bu nedenle medyada, Atatürk Orman Çiftliği arazileri olarak tanımlanan alanlar, Atatürk Orman Çiftliği mülkiyetinde ve sorumluluğunda değildir.

Araziler Ağaçlandırılıyor

Atatürk Orman Çiftliği arazisinin 22.200 dekar alanı ağaçlandırılmış olup, bu alanların %80'lik kısmı 2002-2019 yılları arasında ağaçlandırılmıştır. Ağaçlandırma ve park alanlarının arttırılması için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Sulama Yatırımları Yetersiz

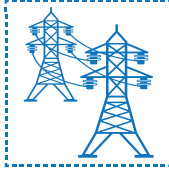
Su Yatırımlarında Cumhuriyet Tarihimizin Rekorunu Kırdık

2003-2020 yılları itibariyle toplam **254 Milyar TL'lik** su yatırımı yaptık.

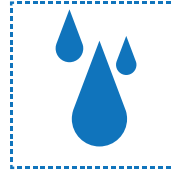
600
Baraj

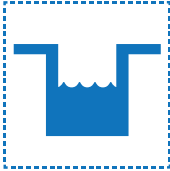
590
HES

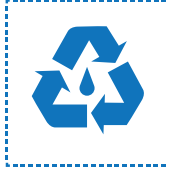
262
İçmesuyu
Tesisleri

1.457
Sulama
Tesisleri

5.089
Taşkın
Kontrolü
Tesisleri

21
Atıksu
Tesisleri

378
Gölet

45
Hayvan
İçmesuyu
Göletleri

Son 18 yılda **8.442 tesis ve 253 toplulaştırma** projesini hizmete sunduk.

Türkiye'nin Gururu Dev Tesisleri Milletimizin Hizmetine Sunduk

Gaziantep Düzbağ
İçmesuyu

Ankara Gerede İçmesuyu

KKTC Su Temin Projesi

Melen İçmesuyu Projesi

Ermenek Barajı

Mavi Tünel

Çine Adnan Menderes
Barajı ve HES

Elazığ İçmesuyu

Deriner Barajı ve HES

Borçka Barajı

1001 Gölet ve Bent

Dalaman Akköprü Barajı

Gördes Barajı

Zamantı Tüneli

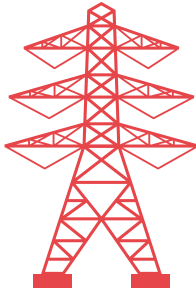

Suruç Tüneli ve Sulaması

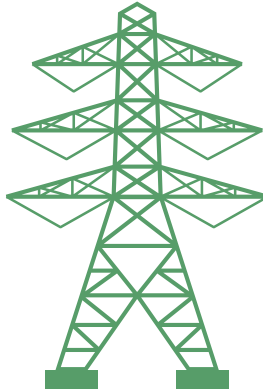
Ilısu Barajı ve HES

12.500 MW
Kurulu Güç

1924-2003
(79 yıl)

18.577 MW
Kurulu Güç

2003-2020
(18 yıl)

79 yılda
12.500 MW kurulu
güce ulaşmışken,
son 18 yılda mevcut
kurulu gücümüzün
üzerine 18.577 MW
ekleyerek,
**toplam kurulu
gücümüzü
yaklaşık
2,5 katına
çıkardık.**

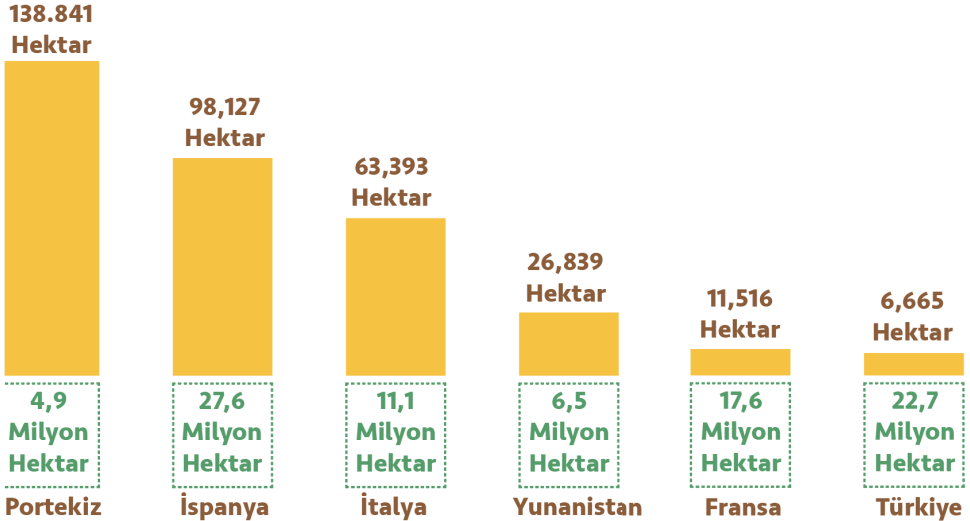
Orman Yangınlarına Müdahale Edilemiyor

Orman Yangınlarına Müdahalede Lider Ülkeyiz

Orman Yangınlarıyla Mücadele çalışmaları kapsamında, “ORMAN YANGIN YÖNETİM SİSTEMİ” ile insan gücü, kara ve hava araçlarını tek merkezden yöneterek Türkiye’yi, orman yangınlarıyla mücadelede çevre ülkelere de her an yardım edebilecek güçlü bir yapıya kavuşturduk.

■ Yıllık ortalama yanan orman alanı (2008-2017) □ Toplam orman alanları

* Yıllık ortalama yanan alan miktarı EFFIS 2018, * Ülke orman alanları miktarı FRA 2015 Verilere diğer ormanlık alan verileri dahildir. * Türkiye orman alanı ise ENVANİS 2019 yılı verisidir. 2019 yılında ülkemizde 2.688 adet orman yangınına müdahale edilmiş, 11.332 hektar orman alanı zarar görmüştür.

ALO
177

Kurmuş olduğumuz Erken Uyarı Sistemi ile orman yangınlarına ilk müdahale süresini 40 dakikadan **12 dakikaya** düşürdük.

**GÖREVLİ
PERSONEL
SAYISI**

10.545
Yangın
İşçisi

4.110
Teknik
Eleman

6.435
Orman
Muhafaza
Memuru

**YER
MÜDAHALE
ARAÇ SAYISI**

1.072
Arazöz

281
Su Tankeri

185
Dozer

586

İlk Müdahale
Araç

473

Diğer Araç
(İş Makinası vb)

**HAVADAN
MÜDAHALE
ARAÇ SAYISI**

6

İdari
Helikopter

27

Yangın Söndürme
Helikopteri

2

10 Tonluk
Amfibik Uçak

1

İdari Uçak

İHA

Ayrıca kiralanan İHA sayesinde artık yangınlara daha erken ve etkin müdahale edilebilecek.

10
Adet
Drone

Ormanlarımızı **776 adet** kuleden **24 saat** gözetliyoruz.

Anayasamızın 169 maddesinde, orman alanları güvence altına alınmıştır. Yanan alanlar Orman Genel Müdürlüğümüzce yeniden ağaçlandırılmaktadır. Ülkemizde yanan hiçbir orman alanı imara ve yapılaşmaya açılmamıştır.

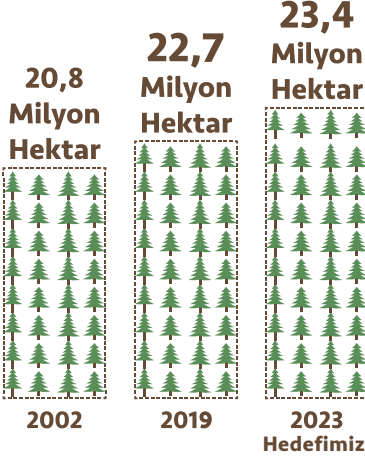
Ülkemizde Yeşil Alanlar ve
Toprak Varlığımız Hızla Azalıyor

Orman Varlığımızı Artırıyoruz

Son 18 yılda Dünyadaki orman varlığı azalırken, Ülkemiz orman varlığını artıran nadir ülkelerden biri olmuştur. 2002 yılında orman alanlarımızdaki ağaç sayısı yaklaşık 16.1 milyar iken 2019 yılında bu sayı **21.9 milyar** adede ulaşmıştır.

Son 18 yılda yaptığımız ağaçlandırma çalışmaları ile Orman Varlığımızı %9,5 artırdık.

Bugün itibariyle orman alanımız ülke alanımızın % 29,2'sini kaplamaktadır. **2023** yılı orman varlığı hedefimiz **23.4 milyon hektar** olup ülke yüzölçümünün **%30'unu** kapsaması hedeflenmektedir.

5000 köy 5000 orman eylem planı kapsamında bugüne kadar **5.400 adet köyde** gelir getirici tür ormanı kurularak yaklaşık **18 milyar 418 bin adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.

Topraklarımızı Koruyoruz

Tarımsal üretim potansiyeli yüksek, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlar gibi çeşitli nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulmalarının hızlı geliştiği, ortalama eğimi %8 ve 100 hektardan büyük ovalarımızı koruma altına alıyoruz.

Bu kapsamda 65 ilde toplamda 8 Milyon 470 bin hektar olan 315 adet ovarımızı Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile koruma altına aldık. 2020 yılı hedefimiz koruma altına alınan ova sayımızı toplamda 280'e, 2023 yılına kadar ise bu sayıyı 300'e çıkarmaktır.

2003 yılı öncesi tarım vasfını kaybeden arazi miktarı yıllık 120 Bin Hektar iken; 2005 yılında 60 Bin Hektara Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile 20 Bin Hektara, bu yılda 10 Bin Hektara kadar düşürdük.

2005

60 Bin
Hektar

2017

20 Bin
Hektar

2019

10 Bin
Hektar

Yeterli Fidan Dikimi Yapılmıyor

11 Milyon Fidan ile Guinness Rekorlar Kitabına Girdik

11 Kasım 2019 'da Saat 11:11'de 81 ilimizde, genç yaşlı el ele, aynı anda;13,8 Milyon fidanı daha yeşil bir Türkiye için farkındalık oluşturmak adına toprakla buluşturduk.

Çorum'da 303.150 fidanla "1 saatte en fazla fidan dikme" rekorunu kırarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girdik.

Ayrıca her vatandaşımız için 1 fidan olmak üzere 2020 yılında 83 milyon vatandaşımız adına 83 Milyon fidanı toprakla buluşturduk.

**Son 18 yılda
5,1 Milyar adet fidanı
toprakla buluşturduk.**

Kasım 2020'de de Ülke genelinde pandemi dolayısıyla katılımı sınırlı tutmamıza rağmen 5.230 hektar alanda, 4.446.803 adet fidan dikildi. 2020 yılında da yine bir başka rekora imza atarak, farklı türlerden fidan dikmek suretiyle Ankara Çubuk'ta fidanlarla Türkiye Haritası oluşturduk.

21.825 m² lik bir alanda 452.023 adet fidanla oluşturduğumuz bu figür Dünya'nın en büyük ağaç mozaiği olarak Guinness tarafından da tescil edildi.

**GELECEĞE
NEFES**

Katar ile Yapılan Anlaşmayla Su Kaynaklarımız Ticarileştirildi

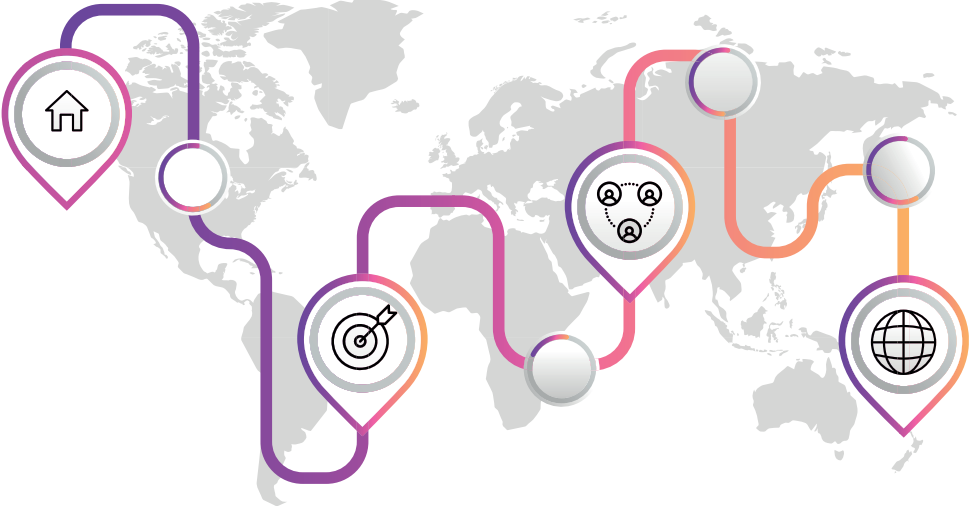

imzalanan mutabakat zaptı, " Su temini, su nakli, suyun paylaşılması vb. " hususları içermemektedir.

Mutabakat zaptının içeriğini ;

- **Tarafların karşılıklı teknoloji ve işbirliği yeteneklerini güçlendirmek**
- **Şebekelerde su kaçağı ve su kaybını azaltma üzerine ortak çalışmalarını**
- **Araştırma enstitüleri arasında teknik ziyaretleri**
- **Konferans, seminer ve sempozyum düzenlenmesini**
- **Deneyim ve tecrübe paylaşımını kapsamaktadır.**

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

